

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové, JUDr. Barbary Pořízkové, Mgr. Daniely Zemanové a Mgr. Bc. Radovana Havelce v právní věci žalobce: **V. M.**, zastoupeného Mgr. Evou Kolbekovou, advokátkou se sídlem Kleinerova 24, Kladno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 4. 2007, č. j. OAM-10-124/LE-BE03-BE01-2007, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 26. 6. 2007, č. j. 46 Az 14/2007 - 21,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Odměna advokátky Mgr. Evy Kolbekové **se určuje** částkou 4800 Kč, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 27. 4. 2007, č. j. OAM-10-124/LE-BE03-BE01-2007, žalovaný neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Žalobce proti rozhodnutí žalovaného podal žalobu, kterou Krajský soud v Praze zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s. rozsudkem ze dne 26. 6. 2007.

Tento rozsudek žalobce (dále též stěžovatel) napadl včasnou kasační stížností, doplněnou podáními ze dne 4. 9. 2007 a 16. 1. 2008. Namítl, že soud v předcházejícím řízení nesprávně posoudil právní otázku pronásledování dle § 2 odst. 5 zákona o azylu a důvodů pro udělení azylu dle § 12 písm. a), b) zákona o azylu. Stížní body podřadil důvodům zakotveným v § 103 odst. 1 písm. a), b), d) s. ř. s. Konkrétně pak uvedl, že jako homosexuál je v zemi původu permanentně ohrožen, což vyplývá z mnoha zpráv nevládních organizací, monitorujících dodržování lidských práv na Ukrajině. Státní aparát situaci neřeší, resp. jí zneužívá a toleruje tak pronásledování sociální skupiny, do níž žalobce patří. Žalobce poukázal na čl. 65 Příručky procedur a kritérií pro přiznání postavení uprchlíka, z něhož plyne, že pronásledování může pocházet i od některých složek obyvatelstva, pokud nejsou státní orgány schopny zajistit účinnou ochranu. Soud však neuvedl dostatečné důvody, pro něž uvedená tvrzení nepovažoval za dostatečná pro udělení azylu. Žalovaný nedostatečným způsobem provedl dokazování a krajský soud tuto skutečnost ponechal bez povšimnutí. Provedení dalších důkazů sice nebylo navrženo, soud si však mohl jejich provedení vyžádat na státních orgánech země původu žalobce. Soud pak nevzal v potaz údaje uvedené v žalobě a žalobci vytkl, že v průběhu správního řízení sice uvedl konkrétní situace, při kterých byl utlačován, podle soudu se však nejednalo o zásahy z důvodu jeho odlišné

sexuální orientace. Navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

K podrobnějšímu vymezení institutu přijatelnosti kasační stížnosti ve věcech azylu (mezinárodní ochrany) lze pro stručnost odkázat např. na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikované pod č. 933/2006 Sb. NSS.

K samotným důvodům kasační stížnosti se podává, že Nejvyšší správní soud se otázkou pronásledování homosexuálů již podrobně zabýval ve svém rozsudku ze dne 5. 10. 2006, č. j. 2 Azs 66/2006 - 52, publ. pod č. 1066/2007 Sb. NSS, na jehož závěry je i pro jistou skutkovou podobnost (mj. zákonné zakotvení zákazu diskriminace kvůli sexuální orientaci, přetrvávající společenská intolerance k homosexualitě) vhodné v projednávané věci poukázat. V uvedeném případě kasační soud v první řadě a s přihlédnutím k doktríně azylového práva, jakož i k tzv. „kvalifikační směrnici“ (Směrnice Rady 2004/83/ES ze dne 29. dubna 2004 o minimálních normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli žádat o postavení uprchlíka nebo osoby, která z jiných důvodů potřebuje mezinárodní ochranu, a o obsahu poskytované ochrany), konstatoval, že „*existují vážné a legitimní důvody pro to, aby sexuální orientace žadatele o azyl mohla být podle okolností a s ohledem na poměry v zemi původu považována za znak jeho příslušnosti ke určité sociální skupině*“. Dále se pak vyjádřil k míře intenzity azylově relevantního „pronásledování“, když uvedl, že nepostačí, „*přijde-li o pouhou sérii ústrků, byť v jednotlivých případech i vcelku intenzivních, pokud tyto ústrky ve svém celku nedosáhnou takové intenzity a systematickosti, že u dotčené osoby ve zcela zásadní míře snižují kvalitu prožívání a berou životní perspektivu a že v ní vyvolávají silný pocit celkové bezvýchodnosti a beznadějnosti její situace. Navíc intenzita uvedených ústrků musí být „objektivní“ v tom smyslu, že by jimi byly výše uvedené negativní životní pocity působeny zpravidla i u jiných jedinců nacházejících se ve státě původu žadatele o azyl v obdobné situaci*“. Zdůraznil též, že pronásledování pro příslušnost k sociální skupině homosexuálů by bylo azylově podstatné, pouze bylo-li by přičitatelné veřejné moci ve státě původu.

Otázkou zjišťování skutkového stavu se pak Nejvyšší správní soud zabýval např. v rozsudku ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004 - 57 (www.nssoud.cz), v němž uvedl, že „*v řízení o udělení azylu musí správní orgán často rozhodovat v důkazní nouzi. Za této situace je nutné zohlednit i charakter země původu žadatele o azyl, způsob výkonu státní moci v ní, možnost uplatňování politických práv a další okolnosti, které mají vliv na naplnění důvodů pro udělení azylu*“. Dodal, že „*není povinností žadatele o azyl, aby pronásledování své osoby prokazoval jinými důkazními prostředky než vlastní věrohodnou výpovědí. Je naopak povinností správního orgánu, aby v pochybnostech sbromáždil všechny dostupné důkazy, které věrohodnost výpovědi žadatele o azyl vyvracejí či zpochybňují*“. V souzené věci kasační soud shledal, že skutkový stav byl zjištěn řádně a přesně a důkazy, které si žalovaný opatřil, jsou pro posouzení daného případu dostačující, svým obsahem konzistentní a odpovídají i potřebné míře variability jejich zdrojů (srov. např. rozsudek zdejšího soudu ze dne 9. 11. 2006, č. j. 1 Azs 114/2005 - 62, www.nssoud.cz).

Nejvyšší správní soud má, stejně jako žalovaný a krajský soud, v nyní souzené věci za to, že problémy s policií (odvoz na záchytnou stanici a na kožní oddělení v roce 1995) či negativní reakce sousedů, které měly dle žalobce svůj původ v jeho sexuální orientaci, nedosáhly takové intenzity, aby je bylo lze považovat za pronásledování ve smyslu zákona o azylu. Navíc, z politického a legislativního vývoje ve státě původu nevyplývá, že by tam veřejná moc uvedený

nátlak cíleně prováděla, organizovala, podporovala, jeho provádění tolerovala či mu nebyla schopna účinně zabránit.

Bez významu ostatně nejsou ani další okolnosti, za kterých stěžovatel o udělení azylu požádal, tedy to, že tak učinil až po třech letech převážně nelegálního pobytu v České republice a zejména poté, co mu bylo v krátké době po sobě již podruhé uloženo správní vyhoštění (rozhodnutí cizinecké policie ze dne 17. 12. 2006 a ze dne 19. 3. 2007). Při posuzování žádosti o azyl je totiž třeba přihlížet i k tomu, po jak dlouhé době od vstupu na území ČR je podávána, respektive z jakého důvodu nebyla podána dříve. K tomuto závěru dospěl zdejší soud již ve svém rozsudku ze dne 20. 10. 2005, č. j. 2 Azs 423/2004 - 81 (www.nssoud.cz): „*Přestože stěžovatel zřejmě byl v zemi původu pronásledován z azylově relevantních důvodů, nemohl mu být azyl udělen za situace, kdy o azyl požádal až po čtyřech letech nelegálního pobytu v České republice, nadto z důvodů odlišných, které jej z ochrany formou azylu diskvalifikovaly (zde brožičiho správního vyhoštění). O azyl je totiž nutno žádat bezprostředně poté, co má k tomu žadatel příležitost, a to nejen z hlediska zeměpisného, ale i časového.*“

Lze dodat, že kasační soud neshledal ani žádné pochybení krajského soudu tak výrazné intenzity, o němž by bylo možno se důvodně domnívat, že zapříčinilo odlišnost rozhodnutí ve věci samé, a které by způsobilo přijatelnost kasační stížnosti.

Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu tak poskytuje dostatečnou odpověď na všechny námítky podávané v kasační stížnosti. Za těchto okolností soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Shledal ji proto ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a z tohoto důvodu ji odmítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

Žalobci byla pro řízení o kasační stížnosti ustanovena zástupkyně advokátka; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8, § 120 s. ř. s.).

Výše odměny byla stanovena podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, a to za dva úkony právní služby spočívající v převzetí a přípravě právního zastoupení a v písemném podání týkajícím se věci samé ze dne 16. 1. 2008, a náhrady hotových výdajů, tedy ve výši 2 x 2100 Kč a 2 x 300 Kč [§ 7, § 9 odst. 3 písm. f), § 11 odst. 1 písm. b), d), § 13 odst. 3 citované vyhlášky], celkem 4800 Kč.

Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. července 2008

JUDr. Marie Žiškova
předsedkyně senátu